

Sbírka zákonů republiky Československé

Částka 25.

Vydána dne 31. března 1949.

Cena Kčs 1.80.

OBSAH:

(76.—78.) **76.** Zákon o organizaci správy v hlavním městě Praze. — **77.** Nařízení, kterým se stanoví den zahájení a rozsah činnosti Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky ve zbývajících oborech jeho působnosti a den, jímž se některé útvary zruší. — **78.** Vyhláška o zřízení Státního veterinárního vyšetřovacího ústavu v Olomouci.

76.**Zákon****ze dne 24. března 1949****o organizaci správy v hlavním městě Praze.**

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Oddíl 1.

Všeobecná ustanovení.

§ 1.

Základní ustanovení.

(1) Na území hlavního města Prahy vykonávají působnost národních výborů všech stupňů ústřední národní výbor a obvodní národní výbory.

(2) Úkoly lidové správy na území Prahy, které podle své povahy vyžadují jednotného výkonu, plní ústřední národní výbor. Ostatní úkoly této správy plní v městských obvodech obvodní národní výbory.

§ 2.

Území.

(1) Území Prahy se dělí pro účely správy na městské obvody, které zřídí a jejichž hranice určí vláda nařízením. Drobné úpravy hranic těchto obvodů může provést na návrh ústředního národního výboru ministr vnitra v dohodě s ministry spravedlnosti a financí nařízením.

(2) K připojení sousední obce k Praze nebo k odloučení takové části jejího území, z níž

má být utvořena samostatná obec, je třeba vládního nařízení. O jinakých změnách hranic mezi Prahou a sousedními obcemi platí obecné předpisy o změně hranic obcí s tou odchylkou, že ke schválení nebo k provedení takovéto změny je příslušné ministerstvo vnitra.

Oddíl 2.

Organisace pražských orgánů
lidové správy a působnost jejich
výkonných složek.

Všeobecná ustanovení.

§ 3.

Počet členů.

Ústřední národní výbor má 100 členů. Obvodní národní výbory mají po 30 členech. Člen obvodního národního výboru nemůže být zároveň členem ústředního národního výboru; stane-li se jím, pozbývá členství v obvodním národním výboru.

§ 4.

Volby a odvolatelnost.

(1) Členové ústředního národního výboru a obvodních národních výborů jsou voleni. Mohou být ze své funkce odvoláni.

(2) Voliči oprávnění volit pražské orgány lidové správy nevolí při volbách do krajského národního výboru Pražského kraje.

(3) Podrobnosti o podmínkách i o výkonu volebního práva a o provádění voleb a způsob odvolávání členů upraví zákon.

§ 5.

Odpovědnost a kontrola.

Členové ústředního národního výboru, obvodních národních výborů a jejich výkonných sborových složek jsou ze své činnosti odpovědni lidu a podléhají jeho kontrole. Způsob, jakým lid provádí kontrolu a uplatňuje tuto odpovědnost, stanoví zákon.

§ 6.

Rozpouštění.

(1) Orgány lidové správy v Praze mohou být rozpuštěny, zejména neplní-li své úkoly nebo ohrožují-li svou činností řádný chod veřejné správy.

(2) Na rozpouštění ústředního národního výboru se usnáší vláda. Obvodní národní výbory rozpouští ministr vnitra. Nové volby buďtež vypsaný nejpозději do dvou měsíců.

(3) Na přechodnou dobu, než se ujmou funkce orgány nově zvolené, učiní ministr vnitra potřebná opatření k zatímnímu vedení správy.

§ 7.

Plenární zasedání a výkonné složky.

(1) Ústřední národní výbor a obvodní národní výbory určují na svých plenárních zasedáních směr své činnosti a svou politiku a řídí a usměrňují činnost svých výkonných složek.

(2) V mezích usnesení plenárního zasedání ústředního (obvodního) národního výboru vykonávají veřejnou správu jejich výkonné složky, jimiž jsou

- a) rada ústředního (obvodního) národního výboru,
- b) primátor a jeho náměstkové (předseda obvodního národního výboru a jeho náměstek),
- c) referenti ústředního národního výboru a jejich náměstkové (referenti obvodního národního výboru),
- d) komise ústředního (obvodního) národního výboru.

§ 8.

Podřízenost a dohled.

(1) Ústřední národní výbor a jeho výkonné složky jsou podřízeny přímo vládě a v jednotlivých oborech své působnosti věcně příslušným ministrům a ústředním úřadům. Obvodní národní výbory a jejich výkonné složky jsou podřízeny plenárnímu zasedání a radě ústředního národního výboru a v jednotlivých oborech své působnosti věcně příslušným referentům

ústředního národního výboru a věcně příslušným ministrům a ústředním úřadům.

(2) Ústřední národní výbor i jeho výkonné složky jsou za zachovávání zákonů a nařízení, jakož i směrnic a pokynů nadřízených orgánů, odpovědny ministru vnitra; obvodní národní výbory a jejich výkonné složky jsou za to odpovědny primátorovi.

(3) Primátor a referenti ústředního národního výboru dohlížejí v oboru své působnosti na to, zda obvodní národní výbory a jejich výkonné složky plní své povinnosti. Obdobně dohlížejí v oboru své působnosti na ústřední národní výbor a jeho výkonné složky ústřední úřady.

Zvláštní ustanovení pro ústřední národní výbor.

§ 9.

Plenární zasedání.

(1) Ústřednímu národnímu výboru je vyhrazeno v plenárním zasedání usnášeti se na zásadních věcech povahy politické, hospodářské a organizační, zejména schvalovati plán hospodářského rozvoje Prahy, usnášeti se na rozpočtu a voliti výkonné složky.

(2) Ústřední národní výbor může v plenárním zasedání rozhodnouti o kterékoliv záležitosti, která náleží do jeho oboru působnosti.

§ 10.

Rada.

(1) Členy rady ústředního národního výboru jsou primátor, jeho náměstkové a referenti ústředního národního výboru.

(2) Rada řídí veškerou činnost ústředního národního výboru. Přísluší jí správa všech záležitostí náležejících do působnosti ústředního národního výboru, pokud nejsou vyhrazeny plenárnímu zasedání nebo primátorovi.

(3) Rada vykonává svou působnost zásadně prostřednictvím referentů, může však pověřiti komise, aby v rozsahu, který vymezí, rozhodovaly jejím jménem. Rada je však oprávněna rozhodnouti o kterékoliv záležitosti, o níž jinak rozhodují referenti nebo komise. Ve věcech, které jsou zvláštními předpisy přikázány radě, nemohou rozhodovati ani referenti ani komise.

(4) Rada může v době, kdy ústřední národní výbor nezasedá, zřizovati komise, je však povinná požádati nejblíží plenární zasedání o dodatečné schválení.

(5) Rada přezkoumává veškerá rozhodnutí, která vydal referent ústředního národního vý-

boru nebo jím zmocněný zaměstnanec nebo komise ústředního národního výboru, bylo-li proti nim podáno odvolání. Dospěla-li rada k názoru, že by se odvolání, které není nepřipustné, mohlo vyhověti, může vyhověti odvolacímu návrhu a vyřídit odvolání, netýká-li se rozhodnutí v odpor vzaté nikoho jiného než odvolatele. Odvolání, která nebyla takto vyřízena, musí být předložena odvolací stolici, pokud není jinak stanoveno, do tří týdnů po jejich podání.

(6) Rada kontroluje činnost jednotlivých referentů a komisí ústředního národního výboru i činnost obvodních národních výborů a dává jim závazné pokyny.

§ 11.

Primátor.

(1) Primátora potvrzuje na návrh vlády prezident republiky.

(2) Primátor zastupuje ústřední národní výbor a Prahu jako svazek lidové správy navenek, předsedá plenárním zasedáním a schůzím rady ústředního národního výboru, činí neodkladná opatření v oboru působnosti rady, komisí a referentů, sjednocuje činnost referentů, je povinen zastavit výkon usnesení nebo opatření plenárního zasedání a výkonných složek ústředního národního výboru, které vybočuje z mezí jejich působnosti nebo odporuje platným předpisům nebo je v rozporu se směrnici a pokyny nadřízených orgánů, a je služebním představeným zaměstnanců.

(3) Počet primátorových náměstků stanoví ministr vnitra. Primátor může pověřit náměstka plněním určitých úkolů z oboru své působnosti, a to buď pro jednotlivé případy nebo všeobecně.

(4) Primátor je za výkon svého úřadu odpověden plenárnímu zasedání ústředního národního výboru i jeho radě, jíž je podřízen. Je povinen řídit se příkazy a pokyny ministra vnitra.

§ 12.

Referenti.

(1) Referenti rozhodují a činí opatření jménem rady ústředního národního výboru v rozsahu činnosti jejich referátů, pokud rozhodnutí není vyhrazeno radě, primátorovi nebo komisím, a jsou bezprostředními služebními představenými zaměstnanců přidělených jejich referátu.

(2) Referent může se souhlasem rady zmocnit přidělené zaměstnance, aby rozhodovali a činili opatření z jeho příkazu.

(3) Je-li některý z referentů zaneprázdněn nebo nemůže-li vykonávat svou funkci z jiných důvodů, zastupuje ho jeho náměstek. Náměstkem může být toliko člen ústředního národního výboru. Náměstkové referentů mají po dobu, pokud zastupují referenta, práva a povinnosti referenta.

(4) Referent je za výkon svého úřadu odpověden plenárnímu zasedání ústředního národního výboru i jeho radě, jíž je podřízen. Je povinen řídit se příkazy a pokyny věcně příslušných ústředních úřadů.

§ 13.

Ústřední tajemník.

(1) Rada ústředního národního výboru ustanoví z přidělených zaměstnanců ústředního tajemníka; potvrzuje ho ministr vnitra.

(2) Přednostové referátů ústředního národního výboru a ostatní zaměstnanci přidělení ústřednímu národnímu výboru a obvodním národním výborům jsou podřízeni ústřednímu tajemníku.

(3) Ústřední tajemník jest pomocníkem primátorovým při výkonu jeho působnosti a jeho výkonným orgánem a zastupuje ho v jeho funkci služebního představeného zaměstnanců.

§ 14.

Komise.

(1) Komise ústředního národního výboru mají funkci poradní, pokud nebyly radou nebo zvláštními předpisy pověřeny rozhodovací pravomocí.

(2) Nedotčena zůstávají ustanovení o komisech, jichž zřízení je předepsáno zvláštními předpisy.

Zvláštní ustanovení pro obvodní národní výbory.

§ 15.

Organisace a působnost.

Organisaci obvodních národních výborů a působnost jejich výkonných složek upraví vláda nařízením přiměřeně podle zásad platných pro ústřední národní výbor.

§ 16.

Obvodní tajemník.

(1) Rada obvodního národního výboru ustanoví z přidělených zaměstnanců obvodního tajemníka; potvrzuje ho primátor.

(2) Ustanovení § 13, odst. 2 a 3 platí obdobně.

Společná ustanovení.

§ 17.

Společná správa.

(1) Ústřední národní výbor na straně jedné a krajské, okresní nebo místní národní výbory na straně druhé mohou se sdružití souhlasnými usneseními svých plenárních zasedání, která schválí věcně příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem vnitra, ke společnému obstarávání jednotlivých záležitostí lidové správy; mohou býti k témuž účelu také sdruženy usnesením vlády. Obdobně se mohou sdružití nebo mohou býti sdruženy ke společné správě obvodní národní výbory. Usnesení plenárních zasedání obvodních národních výborů schvaluje ústřední národní výbor; o nuceném sdružení rozhoduje věcně příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem vnitra.

(2) Sdružování ke společnému výkonu lidové správy společnými orgány v celých oborech této správy upraví vláda nařízením.

§ 18.

Jednací řády.

(1) Plenární zasedání ústředního (obvodního) národního výboru se konají nejméně čtyřikrát do roka a jsou zpravidla veřejná. Plenární zasedání musí býti svoláno, usnese-li se na tom rada příslušného národního výboru nebo žádá-li o to alespoň čtvrtina jeho členů, uvádějíc předmět jednání. Plenární zasedání obvodního národního výboru musí býti mimo to svoláno, nařídí-li tak rada ústředního národního výboru.

(2) Schůze rady a komisi ústředního (obvodního) národního výboru se konají podle potřeby a jsou zpravidla neveřejné.

(3) Plenární zasedání a schůze sborových výkonných složek jsou schopny se usnášeti, je-li přítomna nadpoloviční většina všech členů. Nesejdou-li se členové tak, aby byli schopni se usnášet, svolá je předsedající znovu k projednání téhož pořadu. Takto znovu svolané plenární zasedání nebo schůze sborové výkonné složky jsou schopny se usnášeti za přítomnosti nejméně třetiny členů.

(4) K platnosti usnesení se vyžaduje, aby se pro návrh vyslovilo více členů než proti němu. Při rovnosti hlasů se považuje návrh za přijatý, hlasovali-li pro něj předsedající.

(5) Jednací řády stanoví nejmenší počet kladných hlasů potřebných pro přijetí návrhu; mohou také pro některé druhy usnesení stanovit vyšší většinu.

(6) Na jednacích řádech pro plenární zasedání ústředního národního výboru a obvodních národních výborů a jejich sborových výkon-

ných složek se usnáší plenární zasedání ústředního národního výboru a schvaluje je ministerstvo vnitra.

§ 19.

Vnitřní organizace.

(1) Práce ústředního národního výboru a obvodních národních výborů se obstarávají v referátech. V čele každého referátu je referent. Počet referátů a rozsah jejich činnosti stanoví vláda nařízením.

(2) Všeobecné zásady pro složení komisí stanoví a všeobecné předpisy pro vnější styk i pro vnitřní úřadování ústředního národního výboru a obvodních národních výborů, zejména také kancelářský řád, vydá ministerstvo vnitra. Zvláštní předpisy o složení jednotlivých komisí a zvláštní předpisy pro vnitřní úřadování jednotlivých referátů s hlediska odborných potřeb mohou vydati věcně příslušné ústřední úřady v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 20.

Řízení.

(1) Dokud nebude vydán zákon upravující všeobecně zásady řízení před národními výbory, řídí se ústřední národní výbor a obvodní národní výbory, pokud zvláštními předpisy není nebo nebude stanoveno jinak, dosavadními předpisy o řízení.

(2) Pokud opravný prostředek není vyloučen, lze se odvolati z rozhodnutí, opatření a nálezů obvodních národních výborů k ústřednímu národnímu výboru a z rozhodnutí, opatření a nálezů ústředního národního výboru k příslušnému ústřednímu úřadu. Z rozhodnutí ústředního národního výboru jako odvolací stolice není další odvolání přípustné.

(3) Opatření pražských orgánů lidové správy, která podle příslušných předpisů vyžadují schválení dohlédacím orgánem, schvaluje, jde-li o opatření obvodního národního výboru, ústřední národní výbor, jinak věcně příslušný ústřední úřad. Opatření ústředního národního výboru podle předpisů o finančním hospodářství svazků lidové správy schvaluje ministerstvo vnitra.

§ 21.

Zaměstnanci.

O systemisaci služebních míst u pražských orgánů lidové správy se usnáší rada ústředního národního výboru a schvaluje ji vláda. Vláda určí zároveň po slyšení ústředního národního výboru počet systemisovaných služebních míst, který bude obsazen zaměstnanci, jež pražským orgánům lidové správy přidělí jednotlivé ústřední úřady v dohodě s ministerstvem vnitra.

§ 22.

Tresty za správní přestupky.

Jednání a opominutí přičinící se nařízením vydaným ústředním národním výborem nebo obvodními národními výbory v oboru místní bezpečnosti se trestají pokutou do 50.000 Kčs nebo vězením do 14 dnů. Pro případ nedobytnosti pokuty se vyměří zároveň náhradní trest vězení podle míry zavinění do 14 dnů.

Oddíl 3.

§ 23.

Národní bezpečnost.

(1) Pro území hlavního města Prahy a Pražského kraje zřizuje se velitelství národní bezpečnosti se sídlem v Praze, podřízené bezprostředně ministru vnitra. Pro jednotlivé městské obvody hlavního města Prahy zřizují se obvodní velitelství národní bezpečnosti. Organizaci a činnost těchto velitelství upraví ministerstvo vnitra.

(2) Vláda stanoví nařízením, v jakém rozsahu a jakým způsobem vykonávají na území Pražského kraje i Prahy veřejnou správu v oboru národní bezpečnosti krajský národní výbor Pražského kraje, pražské orgány lidové správy a ministerstvo vnitra.

Oddíl 4.

Ustanovení společná, přechodná a závěrečná.

§ 24.

Prováděcí předpisy.

(1) Vláda vydá nařízením předpisy k provedení tohoto zákona, v nichž upraví zejména rozsah činnosti ústředního národního výboru a obvodních národních výborů (§ 1, odst. 2); jakož i působnost plenárního zasedání (§ 9, odst. 1) a primátora (§ 11, odst. 2).

(2) Předpisy o výkonu poukazovacího práva a o organizaci účetní a pokladní služby pro ústřední národní výbor a obvodní národní výbory vydá nařízením ministr financí v dohodě s ministrem vnitra. Ustanovení § 11, odst. 2 zákona ze dne 20. března 1919, č. 175 Sb., o zřízení a působnosti nejvyššího účetního kontrolního úřadu, zůstává nedotčeno.

(3) Vládní nařízení vydaná k provedení tohoto zákona mohou svěřiti bližší úpravu obecným právním předpisům, které vydá příslušný ústřední úřad v dohodě s ministerstvem vnitra nebo ústřední národní výbor se schválením těchto ústředních úřadů.

§ 25.

Zatímní orgány.

(1) Ústřední národní výbor v dosavadním složení a obvodní rady zanikají.

(2) Na přechodnou dobu, dokud nezačnou působiti pražské orgány lidové správy vyšší z voleb, jmenuje ministr vnitra na návrh ústředního akčního výboru Národní fronty členy zatímního ústředního národního výboru a zatímních obvodních národních výborů a jejich náhradníky. Ministr vnitra též pověřuje jednotlivé členy funkcemi.

§ 26.

Nevyřízená odvolání.

O odvoláních, která byla před účinností tohoto zákona podána proti rozhodnutím dosavadních pražských orgánů lidové správy a nebyla dosud vyřízena orgánem příslušným podle dosavadních předpisů, rozhodne ústřední národní výbor, jde-li o odvolání proti rozhodnutí obvodní rady, jinak věcně příslušný ústřední úřad (§ 20, odst. 2).

§ 27.

Platnost dosavadních rozhodnutí a opatření.

(1) Rozhodnutí a opatření, učiněná před účinností tohoto zákona pražskými orgány lidové správy v mezích jejich působnosti buď podle dosavadních předpisů nepřislušnými nebo ne plně obsazenými, se považují za rozhodnutí nebo opatření učiněná orgány (slozkami) příslušnými nebo řádně obsazenými.

(2) Opatření učiněná k přípravě reorganizace lidové správy v Praze před účinností tohoto zákona se považují za opatření učiněná podle tohoto zákona, pokud jsou ve shodě s jeho ustanoveními.

§ 28.

Zrušení dosavadních předpisů.

(1) Zrušuje se platnost, po případě použitelnost všech předpisů odporujících ustanovením tohoto zákona, zejména

- a) obecního řádu pražského ze dne 27. dubna 1850, č. 85 čes. z. z.,
- b) ustanovení § 2a vládního nařízení ze dne 5. května 1945, č. 4 Sb., o volbě a pravomoci národních výborů, ve znění vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 44 Sb.,
- c) vládního nařízení ze dne 7. srpna 1945, č. 46 Sb., o prozatímní organizaci správy hlavního města Prahy.

(2) Ustanovení § 21 zákona ze dne 21. prosince 1948, č. 280 Sb., o krajském zřízení, nepatří pro krajský národní výbor Pražského kraje.

(3) Nedotčena zůstávají ustanovení zákona ze dne 21. července 1948, č. 199 Sb., o komunálních podnicích, a předpisů podle něho vydaných. Opatření, která učinily pražské orgány lidové správy k provedení tohoto zákona před jeho účinností, považují se za opatření učiněná podle něho, pokud jsou ve shodě s jeho ustanoveními.

§ 29.

Účinnost a provedení.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 1949, předpisy k jeho provedení lze však vydati již ode dne jeho vyhlášení; provede jej ministr vnitra v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Nosek v. r.

77.

Nariadení ministryně výživy

ze dne 31. března 1949,

kterým se stanoví den zahájení a rozsah činnosti Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky ve zbývajících oborech jeho působnosti a den, jímž se některé útvary zrušují.

Ministryně výživy nařizuje podle § 11, odst. 1 a § 20 zákona ze dne 2. prosince 1948, č. 278 Sb., o Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky:

§ 1.

Ústředí pro hospodaření se zemědělskými výrobky, zřízené zákonem č. 278/1948 Sb., zahájí svou činnost podle něho, pokud se týká hospodaření s dobyt看, masem, rybami a zvěřinou, dnem 1. dubna 1949.

§ 2.

Dnem 31. března 1949 se zrušují:

1. Výsadní dobytkářská společnost pro Čechy a Moravu, dříve Prispol, a. s.

2. Společnost pro obchod s mléčnými výrobky, tuky, drůbeží a vejci, společnost s ručením obmezeným,

3. Svaz pro dobytek, maso a ryby.

§ 3.

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem 31. března 1949.

Zápotocký v. r.

Ing. Jankovcová v. r.

78.

Vyhláška ministerstev zdravotnictví a spravedlnosti

ze dne 1. března 1949

o zřízení Státního veterinárního vyšetřovacího ústavu v Olomouci.

Ministerstva zdravotnictví a spravedlnosti vyhláší podle § 3, odst. 4 nařízení ze dne 13. října 1897, č. 240 ř. z., o zřizování státních ústavů pro zkoumání potravin a předmětů potřeby druhu uvedeného v zákoně ze dne 16. ledna 1896, č. 89 ř. z. z roku 1897:

Čl. I.

Dnem 1. února 1949 počal působiti Státní veterinární vyšetřovací ústav se sídlem v Olomouci, zřízený podle zákona ze dne 16. ledna 1896, č. 89 ř. z. z roku 1897, o obchodu s potravinami a některými předměty potřeby (dále jen „ústav“).

Čl. II.

Úředním obvodem ústavu jsou obvody krajských národních výborů v Olomouci a Gottwaldově.

Čl. III.

Ústav plní v oboru vyšetřování potravin živočišného původu úkoly uvedené v nařízení č. 240/1897 ř. z., pokud nejde pouze o chemické vyšetřování potravin.

Plojhar v. r.

Dr. Čepička v. r.